

Uusia allergiatutkimuspaketteja käyttöön 12.11.2018 alkaen

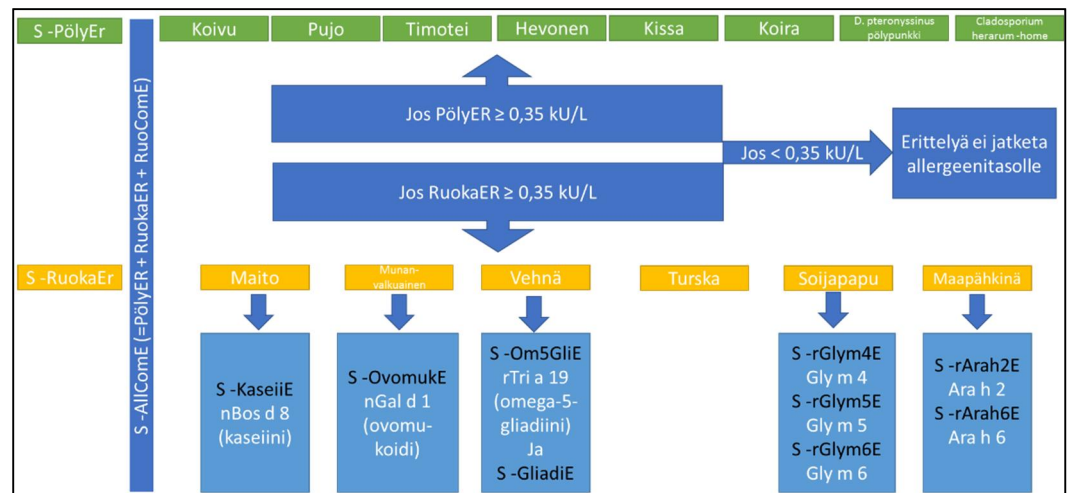
Tutkimukset	21766	S -AllComE	S -Pölyerittely, ruokaerittely ja komponentit, IgE vasta-aineet
	21767	S -RuoComE	S -Ruokaerittely ja komponentit, IgE vasta-aineet
	21794	S -PähComE	S -Pähkinäallergeenit (f13, f17, f256, f18, f202) ja komponentit, IgE vasta-aineet
	21763	S -PähPakE	S -Pähkinäallergian selvittelypaketti, IgE vasta-aineet
	21764	S -PisPakE	S -Pistiäisallergian selvittelypaketti, IgE vasta-aineet
	21765	S -AmpPakE	S -Ampiaisallergian selvittelypaketti, IgE vasta-aineet

Asia

Uudet allergiatutkimuspaketit käyttöön 12.11.2018 alkaen

Johdanto

Otamme käyttöön useita uusia allergiatutkimuspaketteja, joissa erittely tehdään tarvittaessa komponenttitasolle asti.

Kuva 1. Uuden S -AllComE -tutkimuspaketin rakenne. AllComE-tutkimus kattaa pölyerittelyn sekä ruoka-aine-erittelyn, joka jatketaan tarvittaessa komponenttitasolle asti. Kaavio on mukaeltu molekyyliallergologian käyttöoppaasta [1] koskemaan HUSLABin tarjoaman tutkimuspaketin sisältöä.

S -AllComE (21766)

”Pölyerittely, ruokaerittely ja komponentit” on tutkimuspaketti, jossa seulotaan algergenisekoituksella IgE-vasta-aineet tavallisimpia ruoka-aine- ja pölyallergeeneja kohtaan. Mikäli seulontatutkimus antaa positiivisen tuloksen, määritetään näytteestä IgE-vasta-ainepitoisuus kyseisen ryhmän kutakin allergeenia kohtaan erikseen. **507 S -PölyEr** -tutkimuksen osatutkimukset ovat koivu, pujo, timotei, hevonen, kissa, koira, pölypunkki D. pteronyssinus, Cladosporium herbarum –home. **508 S -RuokaEr** -tutkimuksen osatutkimukset ovat maito, munanvalkuainen, maapähkinä, soija, turska, vehnä jauho. Mikäli munanvalkuaisen, maidon, vehnän, soijapavun tai maapähkinän IgE-vasta-ainepitoisuus on lisääntynyt, määritetään lisäksi positiivisen allergeenin valikoidut komponenttitutkimukset:

Tutkimusnumero	Tutkimus	Allergeeni-komponentti	Allergeenilähde
8234	S -KaseiE	nBos d 8	Maidon kaseiini
20253	S -OvomukE	nGal d 1	Munanvalkuaisen ovomukoidi
20470	S -Om5GliE	rTri a 19	Vehnän omega-5-gliadiini
21319	S -GliadiE		Vehnän gliadiini
20785	S -rGlym4E	rGly m 4	Soijapapu
20987	S -nGlym5E	nGly m 5	Soijapapu
20988	S -nGlym6E	nGly m 6	Soijapapu
20799	S -rArah2E	rAra h 2	Maapähkinä
21741	S -rArah6E	rAra h 6	Maapähkinä

S -RuoComE (21767)

Ruokaerittely ja komponentit -tutkimuspaketti vastaa rakenteeltaan S-AllComE -tutkimusta, mutta tutkimus sisältää seulonnan *vain ruokaryhmää vastaan* (osatutkimus **508 S -RuokaEr**). Seulontatutkimuksessa positiivisista näytteistä tehdään erittely ja tarvittaessa yllä olevat komponenttitutkimukset.

S -PähComE (21794)

Pähkinäallergeenit (f13, f17, f256, f18, f202) ja komponentit -tutkimuspaketti on niin ikään monivaiheinen tutkimus, jossa mitataan viiden eri pähkinälajikkeen (maa-, cashew-, para-, hassel- ja saksanpähkinä) sekä koivun IgE-vasta-aineet (415 S -KoivuE). Mikäli pähkinäallergeenien IgE-vasta-ainepitoisuus on lisääntynyt, määritetään kyseisen pähkinän valikoidut komponenttitutkimukset:

Tutkimusnumero	Tutkimus	Allergeeni-komponentti	Osatutkimus
478	S -MaaPähE	rAra h 2	20799 S -rArah2E
		rAra h 6	21741 S -rArah6E
20046	S -CaspähE	rAna o 3	21275 S -rAnao3E
8238	S -ParapähE	rBer e 1	20812 S -rBere1E
452	S -HasspähE	Cor a 14	21249 S -Cora14E
		Cor a 9	21237 S -Cora9E
8240	S -SakspähE	rJug r 1	21320 S -rJugr1E
415	S -KoivuE	-	-

Negatiivisiksi jääneistä näytteistä ei yllä olevissa paketeissa tehdä jatkotutkimuksia. Tutkimuksista laskutetaan tehtyjen määritysten mukaisesti.

S -PähPakE (21763)

Pähkinäallergian selvittelypaketissa mitataan kaikista, myös pähkinäallergeenien suhteen negatiivisiksi jäävistä näytteistä, maa-, cashew-, para-, hassel- ja saksanpähkinä IgE-vasta-aineet, niiden olennaisimmat komponentit sekä tulkintaan vaikuttava koivun IgE-vasta-aineet. Paketti sisältää tutkimukset:

Tutkimusnumero	Tutkimus	Allergeeni/allergeenikomponentti
478	S -MaaPähE	Maapähkinä (f13)
20799	S -rArah2E	Maapähkinän komponentti rAra h 2
21741	S -rArah6E	Maapähkinän komponentti rAra h 6
20046	S -CaspähE	Cashewpähkinä (f202)
21275	S -rAnao3E	Cashewpähkinän komponentti rAna o 3
8238	S -ParapähE	Parapähkinä (f18)
20812	S -rBere1E	Parapähkinän komponentti Ber e 1
452	S -HasspähE	Hasselpähkinä (f17)
21249	S -Cora14E	Hasselpähkinän komponentti Cor a 14
21237	S -Cora9E	Hasselpähkinä komponentti Cor a 9
8240	S -SakspähE	Saksanpähkinä (f256)
21320	S -rJugr1E	Saksanpähkinän komponentti rJug r 1
415	S -KoivuE	Koivun siitepöly

S -PisPak (21764)

Pistiäisallergian selvittelypaketissa mitataan ampiaisen ja mehiläisen myrkkujen IgE vasta-aineet, olennaisimmat komponentit sekä tulosteen tulkintaan vaikuttava S -Tryptaasi. Paketti sisältää seuraavat tutkimukset:

Tutkimusnumero	Tutkimus	Allergeeni/allergeenikomponentti
402	S -AmpmyrE	Ampiaisen myrkky, i3
21168	S -rVesv1E	Ampiaisen myrkky, i211
20724	S -rVesv5E	Ampiaisen myrkky, 209
403	S -MehmyrE	Mehiläisen myrkky, i1
21472	S -Apim10E	Mehiläisen myrkky i217
20723	S -rApim1E	Mehiläisen myrkky i208
8469	S -Trypt	-

S -AmpPakE (21765)

Ampiaisallergian selvittelypaketissa mitataan ampiaisen myrkyin IgE-vasta-aineet, komponentit sekä tulosteen tulkintaan vaikuttava S -Tryptaasi. Paketti sisältää tutkimukset:

Tutkimusnumero	Tutkimus	Allergeeni/allergeenikomponentti
402	S -AmpmyrE	Ampiaisen myrkky, i3
21168	S -rVesv1E	Ampiaisen myrkky, i211
20724	S -rVesv5E	Ampiaisen myrkky, 209
8469	S -Trypt	-

Yhteyshenkilöt

kemisti Tuula Metso, tuula.metso@hus.fi, 050 427 1836, lääkäri Anna Lempiäinen, anna.lempiainen@hus.fi, 040 641 1470

Näyteastia	Seerumi-geeliputki 5 ml		
Näyte	Näytteeksi tarvitaan vähintään 3 ml seerumia. Lähetysohje HUSLABissa: Lähetä näyte sentrifugoimattomana huoneenlämmössä HUSLAB-talon automaatiolaboratorioon. Eroteltu seerumi säilyy 5 vuorokautta jääkaapissa ja kuukausia pakastettuna -20C. Lähetysohje HUSLABin ulkopuolisille laboratorioille: Lähetä näyte sentrifugoituna huoneenlämmössä geeliputkessa (kts. yleiset lähetysohjeet). Älä lähetä näytettä viikonloppua tai pyhäpäiviä vasten. Säilytä tällöin näyte jääkaapissa. Eroteltu seerumi säilyy 5 vuorokautta jääkaapissa ja kuukausia pakastettuna -20C.		
Menetelmä	Immunofluorometrinen. Phadia ImmunoCAP. Akkreditoitu menetelmä, mukautuva pätevyysalue.		
Tulokset valmiina	3 työpäivässä		
Tulkinta	<p>Jos ryhmäseulonnan tulos on positiivinen, on tutkittavalla yleensä IgE-vasta-aineita yhtä tai useampaa seoksen allergeenia kohtaan, mutta virheellisiä positiivisia ja negatiivisia arvoja esiintyy (ks. tarkemmin ohjekirja).</p> <p>Allergeenispesifin IgE:n ollessa koholla, on herkistyminen todennäköistä. Mitä korkeampi arvo on, sitä todennäköisemmin herkistymiseen liittyy myös oireita. Tuloksen kliininen merkitys on kuitenkin aina suhteutettava potilaan anamneesiin ja oireisiin ja arvioitava kunkin potilaan ja allergeenin kohdalla erikseen. Negatiivinen tulos tekee herkistymisen epätodennäköiseksi, muttei poissulje sitä.</p> <p>Allergeenispesifeissä IgE-tutkimuksissa käytetään koko allergeenilähteestä valmistettuja reagensseja. Komponenttitutkimuksissa käytetään puhdistettua tai rekombinantiteknikalla valmistettua allergeenin osaa, jolloin voidaan selvittää, kohdistuvatko vasta-aineet oireiden kannalta olennaisiin allergeenin osiin vai esim. risti-reagoiviin osiin. Komponenttitutkimukset auttavat mm. arvioitaessa vaikean allergisen reaktion riskiä, ristireaktioiden selvittämisessä, välttämisruokavalion suunnittelussa ja siedätyshoidon harkinnassa.</p> <p>Ks. tarkempi tulkinta kunkin komponentin ohjekirjatekstistä (www.huslab.fi/ohjekirja).</p>		
Tiedustelut	Allergiatutkimukset, puh. 050 448 5262		
Viitteet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Molekyyliallergologia. Allergeenikomponentti-IgE-testien käyttöopas. Péter Csonka. 2017. ThermoFisher Scientific/Phadia Oy 2. Kukkonen AK et al. Komponenttitutkimukset parantavat allergioiden diagnostiikkaa. Suomen Lääkärilehti 2015;70:407-411 		
Allekirjoitukset	Anna Lempiäinen erikoislääkäri HUSLAB Kliininen kemia ja näytteenottopalvelut puh. 040 641 1470	Tuula Metso apulaisylikemisti, va. HUSLAB Kliininen kemia ja näytteenottopalvelut puh. 050 427 1836	Lotta Joutsu-Korhonen ylilääkäri HUSLAB Kliininen kemia ja näytteenottopalvelut puh. 050 427 2402